

Marint vern i Sognefjorden

Første informasjonsmøte den 30. mars 2022

Statsforvaltaren i Vestland

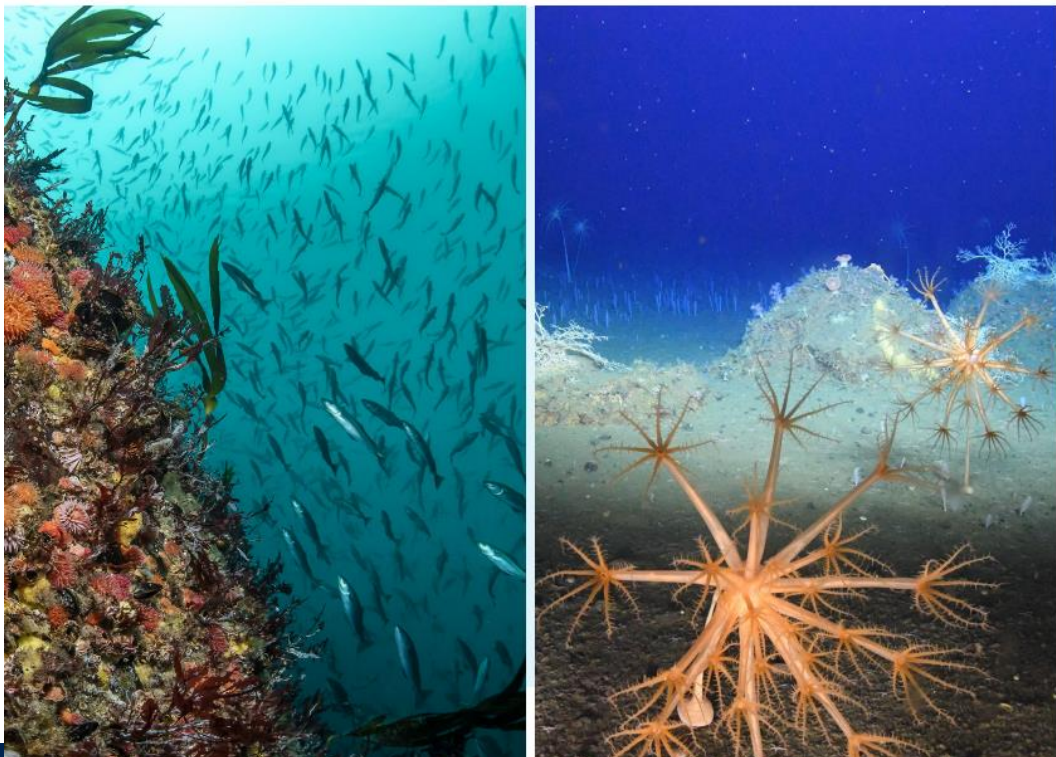

Meld. St. 29

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Heilskapleg nasjonal plan for bevaring
av viktige område for marin natur

Møtet i dag:

- Orientering om oppdraget
- Formidling av oppdraget til ordførarane
- Lokal medverknad og forankring er viktig
- Verneverdiane og kunnskap om Sognefjorden
- Innhaldet i ein verneprosess
- Drøfting undervegs i møtet

IPBES Global Assessment Summary for Policymakers (PDF)

Summary for Policymakers

Assessment Co-Chairs Bios and Photos

IPBES Chair and Executive Secretary Bios and Photos

127 land utgjer FNs naturpanel (IPBES)

Av åtte millionar artar på kloden i dag er ein million trua av utrydding

75 % av landareal er endra vesentleg

85 % av verdas våtmarker er tapt

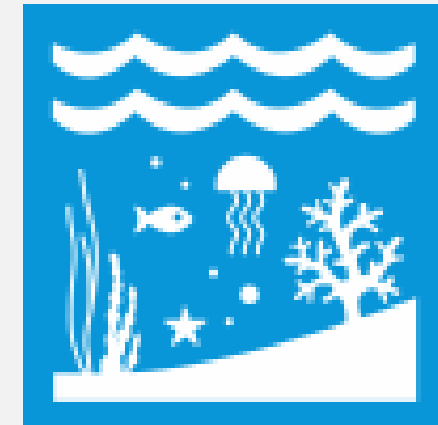
66 % av marine miljø endra vesentleg

Nesten 1/3 av alle korallrev og minst 1/3 av alle havpattedyr er truga.

Kvar art er viktig i ei kjede.

Mål 14: Livet i havet

FNs berekraftsmål er verda sin felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, kjempa mot ulikskap og stoppe klimaendringane innan 2030.

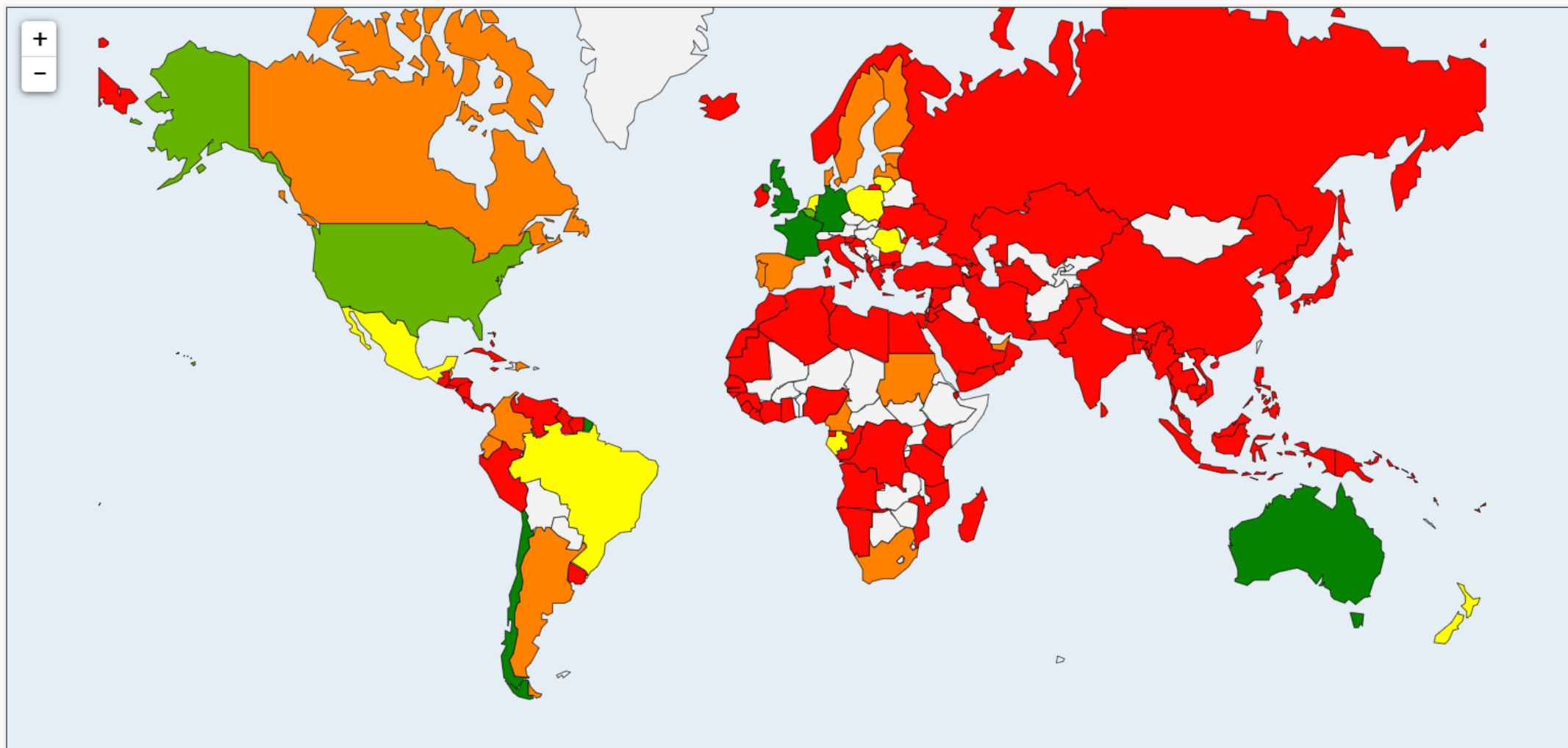
Bevare og bruke havet og dei marine ressursane på ein måte som fremjar berekraftig utvikling

Delmål 14.5:

Innan 2020 bevare minst 10 prosent av kyst- og havområda, i samsvar med nasjonal rett og folkeretten og på grunnlag av den beste vitskaplege kunnskapen som er tilgjengeleg

Marine verneområder

2020

prosent

Det rike livet under overflata

Meld. St. 14

(2015–2016)

Melding til Stortinget

Natur for livet

Norsk handlingsplan for naturmangfold

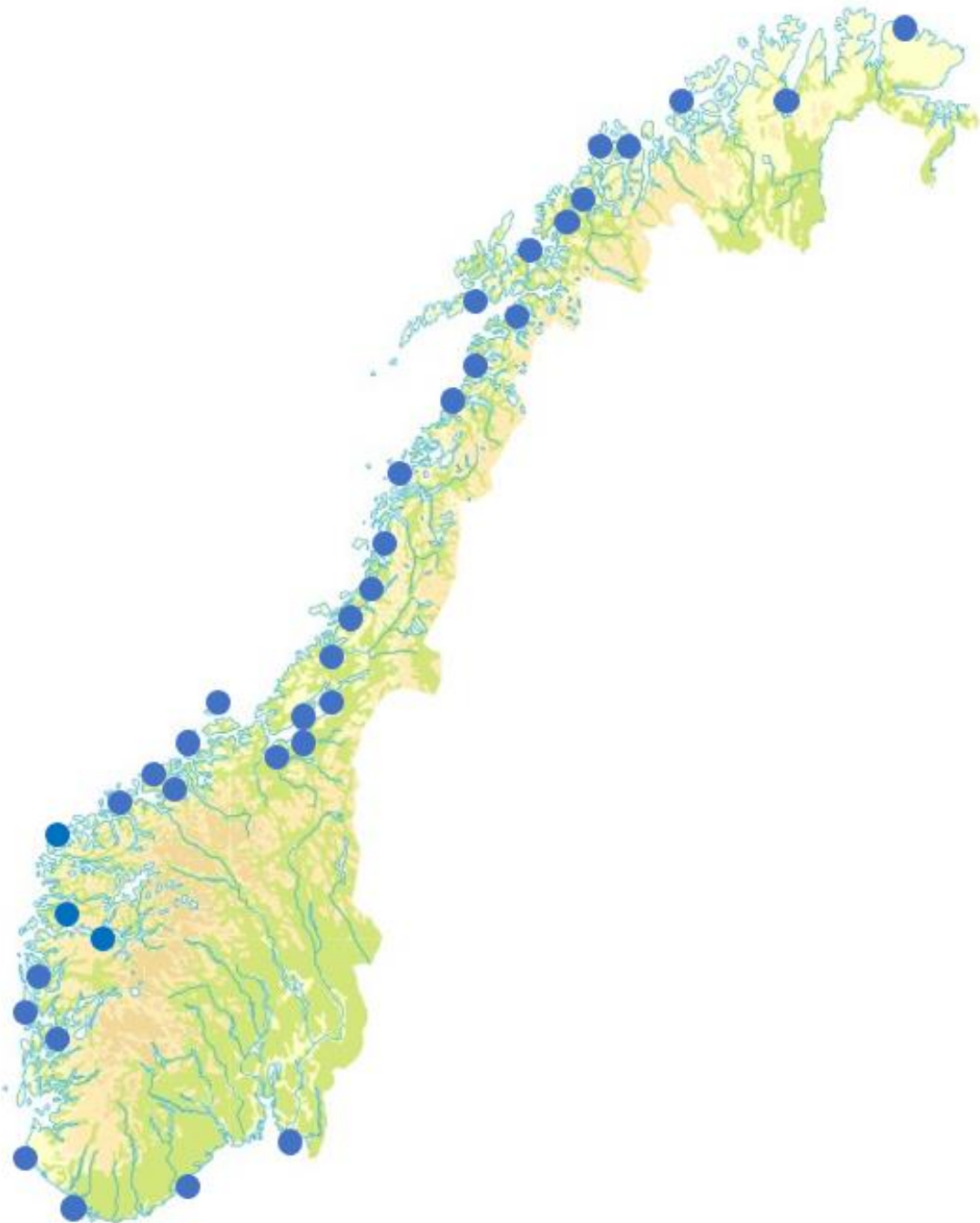

Kva er marint vern?

Naturmangfaldlova § 39: *beskytte marine verneverdier, herunder naturverdier som er økologiske betingelser for landlevende arter.*

Tre nasjonale mål:

- god tilstand i økosystema
- ta vare på trua natur
- ta vare på eit representativt utval av norsk natur

Marin verneplan, 2004

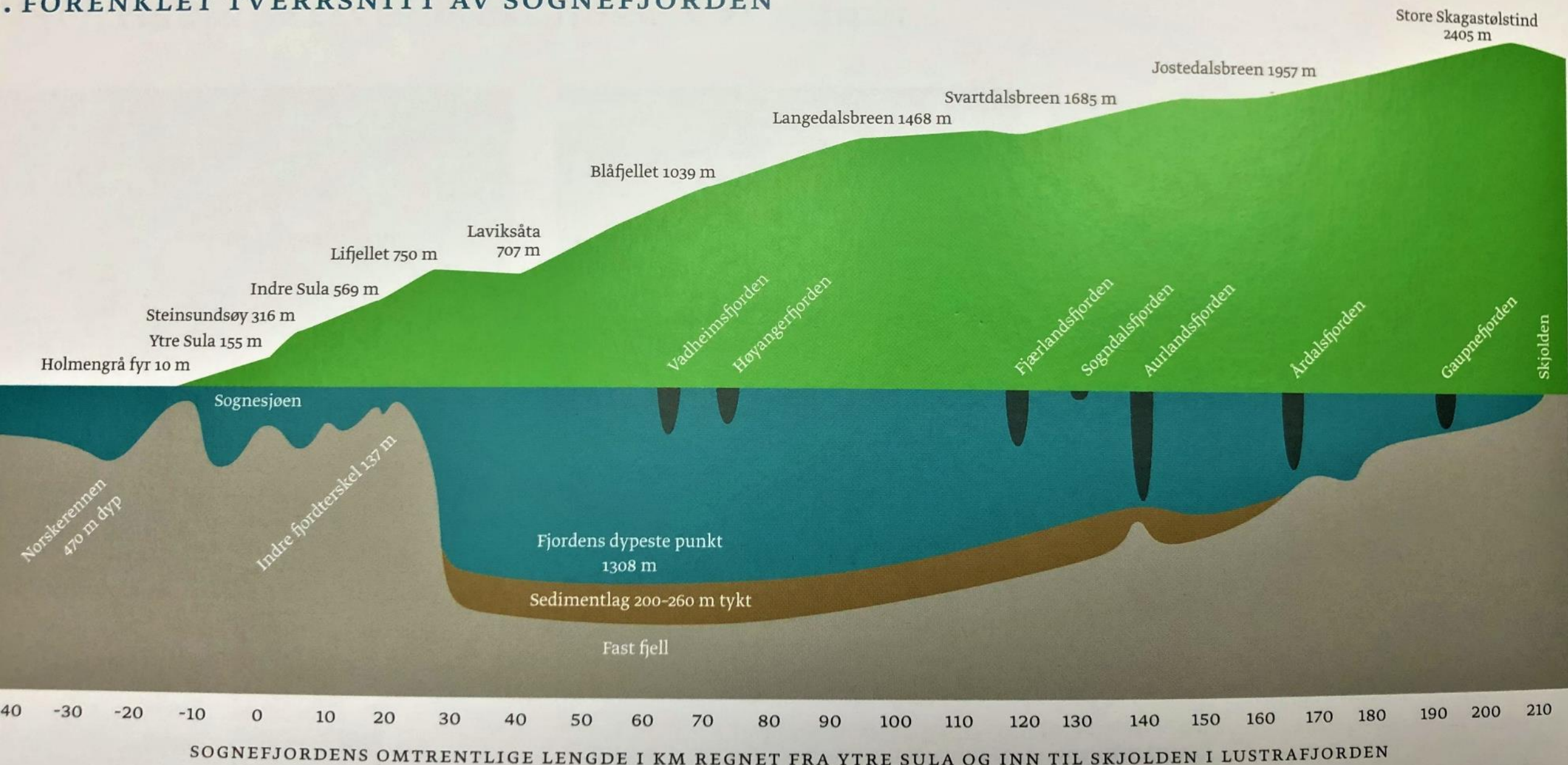
Nasjonalt 36 kandidat område

Vestland:

- Verna: Lurefjorden og Lindåsosane
- Ventar på slutthandsaming: Korsfjorden og Ytre Hardanger
- Høyring: Stad og Dalsfjorden
- Oppstart: Sognefjorden

. FORENKLET TVERRSNITT AV SOGNEFJORDEN

Det finst ikkje maken til fjord!

Verdas djupaste fjord!

Verdas lengste opne fjord,
lengst med busetnad

Verdsarv både i Nærøyfjorden
og tilgrensande ved Urnes

Fleire tilgrensande verneområde

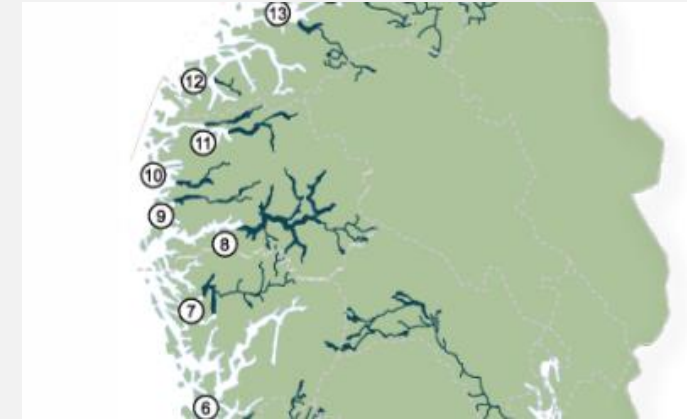

Skapt av isbrear

40 istider (+40 mellomistider)

To-tre millioner år med
landskapsendringar

Høgdegradient på > 2500 meter

Nasjonal laksefjord

Særleg beskyttelse mot inngrep
og aktivitet som kan skade laksen

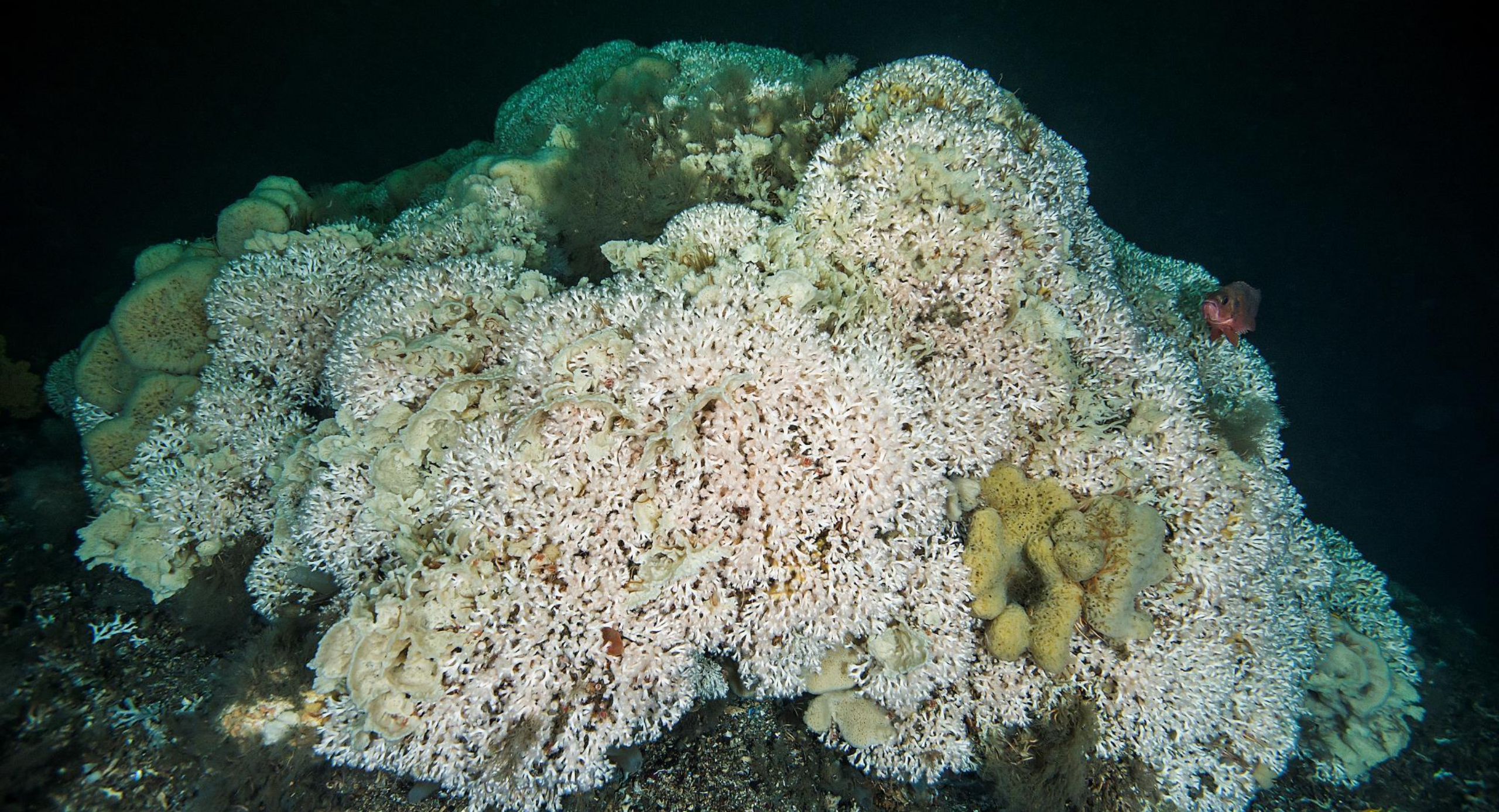
Vikja, Nærøydalselva, Flåmselva,
Lærdalselva, Årøyelva

Verneverdiar

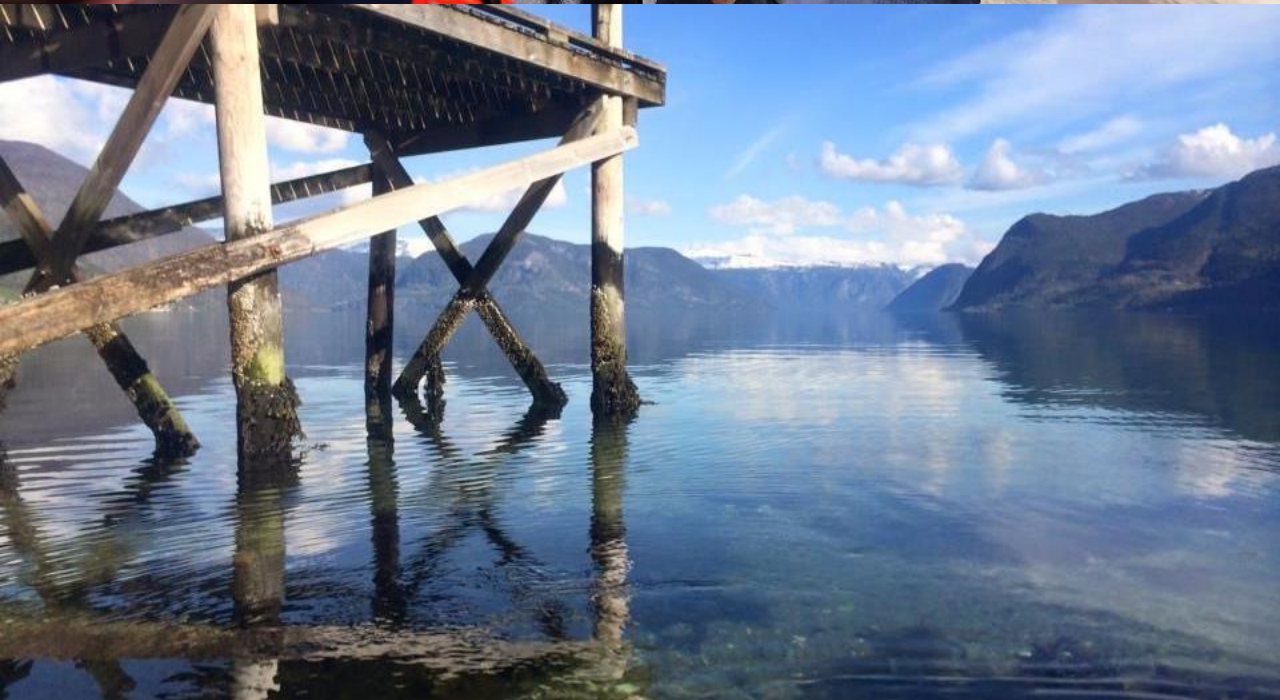

Kva vil eit marint vern innebere?

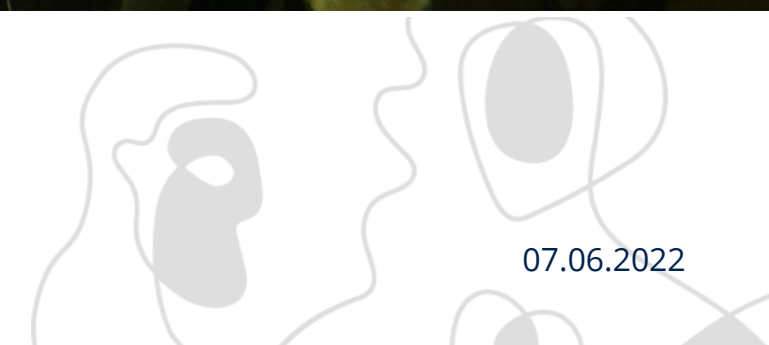

Lokale stemmer er viktige!

Statsforvaltaren i Vestland

07.06.2022

Marint vern påvirker ikkje

- Privat eigedom (unntaksvis grunne område)
- Busetjing på land
- Regulering av båttrafikk
- Fiske jf. Havressurslova
- Fritidsfiske og friluftsliv
- Eksisterande akvakultur

Marint vern medfører

...at det ikkje kan setjast i verk noko som direkte eller indirekte kan øydeleggje eller redusere verneverdiane i området.

Verneverdiane vil bli knytt til mangfaldet av undersjøiske naturtypar i dette langstrakte og særleg djupe fjordmiljøet.

Oppbygging av verneforskrifta

Verneføremål

Avgrensing

Vernereglar (forbod)

Unntak frå vernereglane

Spesielle dispensasjonsheimlar

Generell dispensasjonsheimel

Forvaltning

Generell dispensasjonsregel

Forvaltingsstyresmakta kan gjere unntak frå forskrifta om det ikkje er i strid mot føremålet til vernevedtaket og ikkje kan påverka verneverdiane nemneverdig, eller dersom tryggleiksomsyn eller omsyn til vesentlege samfunnsinteresser gjer det naudsynt, jf. naturmangfaldlova § 48.

Aktuelle restriksjonar for marint verneområde i Sognefjorden

Kva type aktivitet	Er det lov?	Grunngjeving
Botntrål (aktive fiskereiskap som slepast og røyler botn)	Nei	Botntråling påverker botnen og botndyrsamfunn.
Snurrevad	Ja	Snurrevad har avgrensa effekt på sjøbotn.
Fiske med passivt reiskap	Ja	Passive reiskap har avgrensa effekt på sjøbotn.
Låsetting av fisk	Ja	Tradisjonell bruk av låsettingsplassar vil ikkje skade verneverdiane i området.
Taretråling	Nei	Vegetasjonen er verna. Taretråling påverker det marine økosystemet.
Tanghausting	Nei/Ja	Ja til rettshavarar eller til undervisning også djupare enn 2 m under sjøkartnull.
Utsetting av organismar/Planting av vegetasjon	Nei	Plante- og dyreliv er verna mot skade og øydelegging.
Akvakultur	Ja	Dersom det ikkje er i strid med verneføremålet.
Utslepp av ballastvatn	Nei	Om det er rensa kan det sleppast ut.
Havbeite	Nei	Eit marint verneområde bør vere mest mogeleg upåverka frå påverknad
Dumping eller uttak av mineralressursar	Nei	Dumping eller uttak vil gje direkte endringar på sjøbotn, i tillegg til partikkelspreiing og nedslamming.
Petroleumsverksemd	Nei*	Installasjonar, røyrløysingar og partikkelspreiing og ureining gjev negative verknadar på naturmangfaldet. *Røyrløysingar/kablar kan eventuelt få løyve etter vurdering.
Energiutnytting	Nei	Installasjonar vil gje fysiske inngrep og endre straum- og botnforhold.
Fysiske inngrep	Nei*	*Ja til lettare lokal infrastruktur etter søknad. Navigasjonsinstallasjonar og andre farleiltak etter søknad
Utslepp frå land	Ja/Nei*	*Avhengig av storleik.
Dykking og surfing	Ja	Ingen restriksjonar på ferdsel og friluftsliv.
Ferdsel med båt	Ja	Ingen restriksjonar på ferdsel og friluftsliv.
Jakt, fangst og fiske	Ja	Ingen restriksjonar på ferdsel og friluftsliv.
Tilretteleggingstiltak for friluftsliv, flytebryggjer m.fl.	Ja	Etter søknad.
Levandlagring av villfanga fisk	Ja	Inntil 12 veker lagring etter søknad.
Vedlikehaldsmudring	Ja	Etter søknad.

Prosess framover

Utgreiingsprogram og oppstart ila 2022

- Kva eit marint vern betyr
- Verdier og interesser i området
- Problemstillingar for miljø og samfunn
- Konsekvensutgreiing for viktige tema
- Metodar som skal nyttast i konsekvensutgreinga
- Relevante og realistiske alternativ og korleis disse skal vurderast i konsekvensutgreinga
- Framdriftsplan for arbeidet
- Korleis medverknad skal ivaretakast i verneplanprosessen.

Framdriftsplan

	2022					2023					2024					2025				
Oppdragsbrev	■																			
Tidleg førebuing		■	■	■	■															
KU utgreiingsprogram			■	■	■															
Oppstartsmelding				■	■															
Referansegruppe				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				
Konsekvensutgreiing				■	■	■	■	■	■											
Utarbeiding verneframlegg							■	■	■											
Fagleg godkjenning Miljødir										■	■									
Høyring											■	■								
Fagleg tilråding frå SF												■	■	■						
Miljødir førebur oversending																■	■	■		
KLD førebur kgl res																			■	■

Forvaltning etter eventuelt vernevedtak

Foto: Maria Knagenhjelm

- Forvaltingsstyresmakt
- **...skal** utarbeide ein forvaltningsplan...
 - Eiga offentlig prosess
 - Retningsliner innanfor ramma til forskrifta
 - Skal gje føreseieleg forvaltning
- Det kan opprettast eit rådgjevande utval

(...) For marine verneområder som grenser til eksempelvis en nasjonalpark som allerede forvaltes av et nasjonalparkstyre, blir forvaltningsmyndigheten i mange tilfeller lagt dit for en mest mulig helhetlig forvaltning av et sammenhengende område. Det kan også være aktuelt å opprette et eget verneområdestyre for det marine verneområdet, etter samme modell som for nasjonalparkstyrene. Dette er særlig aktuelt ved større marine verneområder, og der de berørte kommunene selv ønsker det.(...) Jeg forventer derfor at det i det videre arbeidet med vern av kyst- og havområder også vil være aktuelt å ta i bruk en løsning med egne lokale verneområdestyrer for forvaltningen av marine verneområder.

Frå Stortingets spørjetime den 24.03.2022

Foto: KLD/ Cecilie Stuedal

Spørsmål og drøfting?

Vi kjem gjerne til
kommunestyremøte hos dykk

Erling Svensen

Statsforvaltaren i Vestland

Facebook @SFVestland

Twitter @SFVestland

Nettside statsforvaltaren.no/vl

Takk for oss!

Fjøresjøre. Foto Torgeir Kaarbø

Statsforvaltaren i Vestland

30.03.2022